

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Ndob/42/2024                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 7123222311                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 31.03.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Lenka Praženková         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:7123222311.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu DUGY plus s.r.o., Suchodolinská 2, Košice, IČO: 36 605 549, právne zastúpený JUDr. Marekom Sahulom, advokátom, Hlavná 111, Prešov proti žalovanému Váľaliky Industrial Park, s. r. o., Trnavská cesta 100, Bratislava, IČO: 54 485 053, právne zastúpený Advokátska kancelária ECKER - KÁN & PARTNERS, s.r.o., Námestie Martina Benku 9, Bratislava, o náhradu škody 60 700,- eur s príslušenstvom a nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 10C/118/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Mestským súdom Košice, takto

### rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie o spore je Mestský súd Košice.

### Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice listom zo dňa 2. októbra 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava IV ako súdu príslušnému na konanie v zmysle § 13, § 15 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), nakoľko žalobca v podanom odpore voči platobnému rozkazu zo dňa 13. februára 2024 namietol príslušnosť Mestského súdu Košice z dôvodu, že v zmysle § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak. S poukazom na ustanovenie § 12 a § 15 CSP uviedol, že príslušným súdom na prejednanie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

2. Mestský súd Bratislava IV s postúpením sporu nesúhlasil a súdny spis podľa § 43 ods. 2 CSP predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o kauzálnnej príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že ide o obchodnoprávny spor a zároveň, že je založená osobitná miestna príslušnosť Mestského súdu Košice, keďže v jeho obvode malo dôjsť ku škode, ktorej náhrady sa žalobca domáha podanou žalobou. Uviedol, že predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody na tom skutkovom základe, že žalobca ponúkol žalovanému na odkúpenie trafostanicu, ktorú mal vo svojom vlastníctve a nachádzala sa v katastrálnom území T., obec T., okres X. - K.. Žalovaný (napriek tomu, že vedel o vlastníckom práve žalobcu k trafostanici), požiadal Okresný

úrad Košice, odbor výstavby a bytovej politiky o vydanie povolenia na odstránenie stavieb, ktoré kúpil za účelom výstavby závodu na výrobu automobilov značky VOLVO, a ktoré mali byť žalovaným na základe vydaného rozhodnutia správneho orgánu zbúrané, avšak aj spolu s trafostanicou, ktorá bola vo vlastníctve žalobcu. Po jej odstránení tak mala vzniknúť žalobcovi škoda vo výške 60 700 eur. Vzhľadom na uvedené, predkladajúci súd uviedol, že skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody nastala v územnom obvode Mestského súdu Košice, a teda v zmysle § 19 písm. b) CSP je tak miestna príslušnosť daná Mestskému súdu Košice. Zároveň uviedol, že je názoru, že predmetný spor je obchodnoprávny, keďže žalobcom a žalovaným sú právnické osoby - podnikatelia a spory vyplývajúce z obchodnoprávneho záväzkového vzťahu medzi dvoma podnikateľmi týkajúce sa ich podnikateľskej činnosti spadajúce pod dikciu § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj len „Obchodný zákonník“ alebo „ObZ“). Poukázal tiež na ustanovenie § 1 ods. 2 ObZ podľa ktorého, ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa ustanovení ObZ, aplikujú sa ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), a teda absencia právnej úpravy náhrady škody v Obchodnom zákonníku nezakladá občianskoprávny charakter takéhoto právneho vzťahu a vzťah medzi žalobcom a žalovaným je zo zákona obchodnoprávnym vzťahom. Predkladajúci súd má teda za to, že kauzálna ako aj miestne príslušným súdom na prejednanie sporu je Mestský súd Košice.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava IV a Mestskému súdu Košice, vzhľadom na predloženie nesúhlasu Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu veci Mestským súdom Košice v zmysle § 43 ods. 2 CSP tento nesúhlas prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Košice.

4. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobou doručenou Mestskému súdu Košice dňa 20. decembra 2023 sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 60 700 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej zničením nehnuteľnej veci vo vlastníctve žalobcu. Mestský súd Košice vydal dňa 13. februára 2024 platobný rozkaz č. k. 30Cb/41/2023-55. Voči tomuto platobnému rozkazu podal žalovaný dňa 1. marca 2024 odpor, v ktorom vzniesol námietku miestnej príslušnosti konajúceho súdu, pričom uviedol, že všeobecným súdom žalovaného je Mestský súd Bratislava IV, v ktorého obvode má sídlo. Podaním zo dňa 27. mája 2024 právny zástupca žalobcu poukázal na to, že vo veci je daná osobitná miestna príslušnosť podľa § 19 písm. b) CSP z dôvodu, že ku skutočnosti, ktorá zakladá žalobou uplatňovaný nárok na náhradu škody došlo v obvode Mestského súdu Košice. Právny zástupca žalovaného vo vyjadrení zo dňa 18. júna 2024 opätovne poukázal, že všeobecným súdom žalovaného je v zmysle § 15 CSP súd, v ktorého obvode má žalovaný sídlo. Uviedol tiež, že žalobca namieta nezákonný postup správneho orgánu a že zo žalobného návrhu vyplýva, že si uplatňuje nárok na vyššiu náhradu za vyvlastnenie v zmysle ustanovení zákona č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Mestský súd Košice listom zo dňa 2. októbra 2024 postúpil súdny spis Mestskému súdu Bratislava IV ako súdu príslušnému na prejednanie veci v zmysle § 13 a § 15 ods. 1 CSP, pričom uviedol, že žalovaný namieta miestnu príslušnosť konajúceho súdu a miestne príslušným súdom na konanie je Mestský súd Bratislava IV. Ten listom zo dňa 23. októbra 2024 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s poukazom na § 43 ods. 2 CSP a svoj nesúhlas s postúpením sporu odôvodnil tým, že vo veci ide o obchodnoprávny spor, keďže ide o spor medzi podnikateľmi a že ide o spor vyplývajúci z obchodnoprávneho záväzkového vzťahu, týkajúci sa ich podnikateľskej činnosti a zároveň žalobou je uplatňovaný nárok na náhradu škodu, ktorá mala podľa žalobcu vzniknúť zbúraním nehnuteľnosti žalovaným, ktorá bola vo vlastníctve žalobcu. Uviedol, že kauzálna ako aj miestne príslušným súdom na konanie o spore je Mestský súd Košice.

5. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

7. Podľa § 19 písm. b) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

8. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

9. Podľa § 1 ods. 1 ObZ, tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

10. Podľa § 1 ods. 2 ObZ právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

11. Podľa § 261 ods. 1 ObZ, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

12. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť je potrebné zodpovedať otázku či predmetom tohto konania je občianskoprávny alebo obchodnoprávny spor. Zo žalobného návrhu je zrejme, že žalobca si uplatňuje nárok na náhradu škody spôsobenej žalovaným, ku ktorej malo dôjsť zásahom do jeho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, konkrétne jej zničením. Strany sporu sú právnické osoby - podnikatelia. Zároveň zo žalobného návrhu ako aj z obsahu celého spisu nevyplyva skutočnosť, že by medzi stranami sporu existoval záväzkový vzťah, ktorý by mohol mať základ v ustanoveniach Obchodného zákonníka. V zmysle § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, sa týmto zákonom spravujú záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Najvyšší súd konštatuje, že podmienka pre záver o obchodnoprávnom charaktere vzťahu v zmysle § 261 ods. 1 ObZ nie je splnená a nejde ani o vzťah medzi subjektami uvedenými v § 261 ods. 2 a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti, ktoré by sa týkali zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky. V danom prípade nejde ani o vzťah tzv. absolútneho obchodu podľa § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka a ani o vzťah, ktorý vznikol pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú Obchodným zákonníkom. K argumentácii predkladajúceho súdu, týkajúceho sa dikcie § 1 Obchodného zákonníka (zásada subsidiarity), že v danom prípade ide o vzťahy, ktoré síce Obchodný zákonník vôbec neupravuje (napríklad právna úprava vlastníckeho práva a jeho ochrany), avšak patria do všeobecného vymedzenia právnych vzťahov v zmysle § 1 ods. Obchodného zákonníka, a teda je ich potrebné považovať napriek tomu za obchodnoprávne, najvyšší súd uvádza, že okrem skutočnosti, že medzi stranami sporu nie je žiaden záväzkový vzťah, z predloženého spisu nevyplyva, ani iný vzťah, ktorý by bolo možné subsumovať pod ustanovenie § 1 ObZ.

13. Občiansky zákonník upravuje všeobecnú zodpovednosť za škodu, pričom okruh povinností, ktoré môžu byť porušené, nie je špecifikovaný (môže ísť tak o zmluvnú, ako aj o mimozmluvnú povinnosť) na základe zavinenia škodcu. Obchodný zákonník upravuje v § 373 zodpovednosť za škodu spôsobenú pri porušení zmluvnej povinnosti vyplývajúcej z obchodnozväzkového vzťahu, a taktiež obchodnoprávnu povahu by mal spor o náhradu škody spôsobenej porušením povinností ustanovených Obchodným zákonníkom (§ 757 Obchodného zákonníka). O takúto zodpovednosť za škodu v danom prípade nejde. V prejednávanej spore ide o občianskoprávny nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej zničením predmetu jeho vlastníctva, pričom medzi stranami sporu (podľa žaloby) nie je žiaden obchodnoprávny vzťah, z ktorého vyplývajúca povinnosť by bola porušená a v príčinnej súvislosti s tým by vznikla žalovaná škoda. Taktiež nie je v žalobe tvrdené ani porušenie niektorej povinnosti upravenej Obchodným zákonníkom, v dôsledku ktorého by vznikla predmetná škoda. Vzhľadom na vyššie uvedené nemožno považovať predmetný právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným za vzťah obchodnoprávnej povahy.

14. Zároveň je potrebné konštatovať, že v sporoch o náhradu škodu je voľba žalobcu, či si pri podaní žalobného návrhu vyberie uplatniť osobitnú fakultatívnu miestnu príslušnosť podľa § 19 písm. b) CSP, a teda si vyberie súd v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá žalobcom tvrdený nárok na náhradu škody, alebo sa rozhodne podať žalobu na všeobecný súd žalovaného podľa adresy jeho sídla (pri právnickej osobe). Žalobca v tomto konaní podal žalobný návrh na Mestský súd Košice, ktorý je miestne príslušný na konanie v zmysle § 19 písm. b) CSP, pričom táto skutočnosť vyplýva aj z jeho vyjadrenia zo dňa 27. mája 2024, nachádzajúceho sa v súdnom spise na č. l. 204. Z uvedeného je zrejmé, že príslušným súdom na konanie o spore je Mestský súd Košice.

15. Najvyšší súd poukazuje, že pre určenie príslušnosti súdu je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, a teda i to akej súdnej ochrany sa dovoľáva. Z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca sa proti žalovanému domáha náhrady škody. Keďže ku skutočnosti, ktorá zakladá žalobcom tvrdený nárok náhradu škody došlo v obvode Mestského súdu Košice, súdom príslušným na konanie a rozhodovanie v tomto spore je Mestský súd Košice.

16. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v spore o určenie súdu príslušného na konanie nejde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale vychádza sa zo skutočností uvedených v spise dôležitých pre určenie kauzálnej, prípadne miestnej príslušnosti ako jednej z podmienok konania všeobecného súdu. Konečné posúdenie vzťahu medzi stranami sporu bude vecou rozhodnutia súdu vo veci samej, po vykonaní dokazovania na základe procesného útoku a procesnej obrany strán sporu.

17. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu tohto sporu Mestským súdom Košice je dôvodný. Príslušný na prejednanie a rozhodnutie tohto občianskoprávneho sporu je Mestský súd Košice [§ 19 písm. b) CSP].

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.